

udgaar: „og ved Spørgsmaal om Oprettelse af faste Lærereembeder“.

8) Udvalgets § 9 b:

§ 3die Stykke, 2den Linie, udgaar: „paa Landet“.

§ 4de—5te Linie udgaar: „(om Kjøbstædernes Skoler jfr. § 4 f.)“.

9) § 11, 4de Stykke: Slutningen: „samme Billaar, som Børn fra vedkommende Kommune selv“ forandres til: „de Billaar, som Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter Overenskomst med den Kommune, der har oprettet Skolen, fastsætter“.

10) Udvalgets § 13, 6te—8de Linie: „sender den Anmeldelsen til Kommunalbestyrelsen, som derpaa“ udgaar.

§ 8de Linie efter „tilkjendegiver“ tilføjes: „den“.

11) Selskabs Underændringsforslag til Udvalgets 10de Underingsforslag: § 2den—3die Linie i Stedet for: „Kommuner med over 6,000 Indvaanere“ sættes: „Kjøbstæderne eller Flækkerne“.

Formanden: Som ærede Medlemmer ville vide, har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal, og skjøndt Mindretallet ikke i Betænkningen har fremsat nogen formel Indstilling, maa Meningen dog umiskjendelig være den, at Mindretallet ønsker det gjort til Gjenstand for Afgjørelse, at Lovforslaget ikke skal nyde videre Fremme, men at Thinget skal gaa over til den næste Sag paa Dagsordenen. Denne Indstilling, som jeg betragter som gjort fra Mindretallets Side, ville vi foreløbig have at bekræftige os med. Saafremt den vedtages, ere vi færdige med Lovforslagets Behandling, forfæstes den, gaa vi til Sagen selv og dens Detailler.

1ste Landssthingsmand for 9de Kreds har Ordet.

H. Naasmussen: Naar Mindretallet er kommet til det Resultat at fravaade dette Lovforslags videre Fremme, saa er dette ingenlunde grundet paa, at Mindretallet er mindre besjælet for eller har mindre levende Følelse end Andre for, at Almue-skolevæsenet trænger til en Forandring; men det er, fordi de Grundregler, som ligge til Grund for nærværende Lovforslag, ere saa afvigende fra Mindretallets Anskuelse, at det har været unyttigt for Mindretallet ved Underingsforslag at være med til at behandle det foreliggende Lovforslag. Som det ærede Thing vil have lagt Mærke til, er dette Mindretal det samme, som fandtes i Landssthingsudvalget, da

Skoleloven sidst var til Behandling her, og den Gang fremsatte Mindretallet sine Tanker i et Lovforslag; men da Mindretallet har set, at dets Mening har saa lidt at betyde i dette Thing, saa har det ikke fundet det rigtigt over for saa stor en Majoritet og over for den høitærede Minister at fremsætte et saadant Modforslag, som er antydet i Betænkningen af 28de Marts 1874. I den Tid, som er hengaaet siden, er Mindretallet blevet yderligere overbevist om, at, dersom der skal foretages en Forandring i den nuværende Skoleordning, en Forandring, som vil koste baade mange Penge og betydelige Kræfter, saa maa Resultatet blive et andet, end det kan blive efter nærværende Lovforslag. Mindretallet skal tillade sig i al Korthed at gjøre Rede for sine Tanker overfor det nærværende Lovforslag. — Mindretallet udtaler i sin Betænkning, at det nærer den Anskuelse, at der ved den Lov, som blev indført ved Skoleloven af 1814, og ved den Maade, hvorpaa Lærerkrafterne have virket, er gjort uødelig Skade for Almueoplysningen. Den Lov, som blev indført ved den nævnte Lov, er mere sølelig nu, end den var i 1814. Den Gang var Almuen nylig sluppet fra et Trældomsaaag, og den var sølgelig mindre udviklet, men efter som Tiden er skreden frem, er der Intet, der irriterer Befolkningen i den Grad, som naar Staten paa en saa sølelig Maade vil gribe ind i det, der staaar Forældrene allernærmest, nemlig deres Børns Opdragelse. Det Lærerepersonale, som Staten danner og tilbøds besidder, savner de nødvendige Betingelser for, at Almueoplysningen rigtig kan trives; der er ingen sømhøft Sikkerhed for, at det Kjerlighedssforhold, som absolut og sødvendig maa være til Stede imellem Børnene og Læreren, virkelig er til Stede. Det kan kun komme til Stede ved en fri Skoleundervisning, derved, at det som et sødvendigt Led af Skoleordningen overdrages til Kommunens egen Raadighed selvstændig at ordne den Undervisning, som bliver sødvendig for de Børn, hvis Forældre ikke selv kunne eller ville betale for deres Oplysning. Det er en sølelagtig Anskuelse at vedblive med at forestille sig, at Alle skulde passeres ind i een Skole under een Lærers Virksomhed. Det er saameget mindre taaleligt, som man aldeles ikke kan have nogen sømhøft Sikkerhed for, at Lærerne tro det Mindste paa, hvad de selv ere forpligtede til at undervise Børnene i. Læreren skal gjøre Børnene begribeligt, at der er en treent Gud og en Frelser. Er der nu Noget, der vil tro, at en Lærer, som ikke selv tror derpaa, med noget sømhøft Gaan af sin Virksomhed kan tale til Børnene? Og dog er Grundlaget for det Hele, for hele Undervisningsvæsenet i Almue-skolerne, at Børnene skulle have en christelig Oplysning tilligemed Kundskabsundervisning. Naar de Tanker skulle finde Gjenklang, er der dermed givet, at de egentlige Skolelærereembeder kan der i den Forstand som nu